

NOTA DE PREMSA

Entorns enriquits per ajudar a la recuperació després de patir un ictus

- *L'Hospital del Mar, l'EUIT Centre Universitari, i la Universitat Rovira i Virgili, col·laboren en un projecte per posar a disposició dels pacients que han patit un ictus, espais on desenvolupar activitats lúdiques i socials que puguin ajudar en el seu procés de rehabilitació*
- *L'entorn enriquit de l'Hospital del Mar, situat a la Unitat de Rehabilitació Neurològica del Centre Esperança, és el primer del seu tipus a l'Estat. Els models preclínics i experiències a altres països indiquen que els pacients es poden beneficiar d'aquest tipus d'abordatge per recuperar-se millor de les seqüeles d'un accident cerebrovascular*
- *Per demostrar-ho, s'està portant a terme un assaig clínic, RehArt, que avaluarà l'eficàcia i l'eficiència de la intervenció enriquida*

Barcelona, 26 de juny de 2026 - L'Hospital del Mar és el primer centre de l'Estat que disposa d'un **entorn enriquit** per ajudar en el **procés de rehabilitació dels pacients que han patit un ictus**. El projecte, una col·laboració entre el centre hospitalari, l'EUIT Centre Universitari, i la Universitat Rovira i Virgili, ofereix a aquestes persones activitats complementàries a les habituals de la rehabilitació per ajudar-les en la seva recuperació. Es tracta d'incorporar activitats lúdiques en grup i entrenament musical, amb un important component social, ja que hi participen diversos pacients a la vegada, acompanyats dels seus familiars.

L'evidència en models preclínics i l'experiència a altres països, com és el cas de Suècia i d'Austràlia, indica les bondats de compartir espais estimulants en aquest tipus de pacient. **“Les primeres setmanes després d'un ictus constitueixen una finestra d'oportunitat única per afavorir la recuperació. Aquest projecte pretén transformar l'experiència hospitalària, oferint a les persones oportunitats per participar en activitats significatives fora de les hores de teràpia i promovent una manera més activa, participativa i estimulante d'entendre la rehabilitació”**, explica Jennifer Grau Sánchez, coordinadora del Grup de Recerca OCCARE de l'EUIT i investigadora principal del projecte. L'entorn enriquit complementa la rehabilitació, en cap cas la substitueix.

Com estar a casa

L'objectiu d'aquest tipus d'espai és que l'usuari pugui portar-hi a terme activitats de tipus lúdic en companyia, en un entorn diferent del que habitualment associem a un hospital, per **estimular el seu cervell**. En el cas de la iniciativa impulsada al Centre Esperança, l'espai es va dissenyar en un procés participatiu en el qual van fer aportacions més de cent persones, entre pacients, familiars i professionals clínics. L'espai s'ha concebut perquè els participants puguin continuar fent activitats relacionades amb els seus interessos, aficions i rols quotidians, fomentant així la motivació, l'autonomia i el sentiment de normalitat durant l'hospitalització. Disposa de llibres, revistes, jocs de taula i de cartes, música, audiollibres, material de pintura i altres recursos creatius, i poden portar a terme activitats de jardineria d'interior i fer servir tauletes electròniques. Els pacients i cuidadors també hi poden participar i se'ls anima a portar objectes i materials relacionats amb aficions i interessos del pacient. Integrat a la Unitat de Rehabilitació Neurològica del Servei de Medicina Física i Rehabilitació de l'Hospital del Mar,

se'n poden beneficiar les persones ingressades que han patit un ictus de tipus entre moderat i greu.

“Sabem que les primeres setmanes després de l'ictus són crítiques pel que fa a la plasticitat cerebral. Quan la persona afectada està estimulada i l'entorn afavoreix la participació en altres activitats, es promou la plasticitat i es pot accelerar la rehabilitació”, explica la Dra. Cindry Ramírez Fuentes, metgessa adjunta del Servei de Medicina Física i Rehabilitació. Els usuaris participen en sessions grupals de noranta minuts, cinc dies a la setmana, dirigides per una terapeuta ocupacional. Les activitats es dissenyen en funció de les preferències i els interessos dels participants, donant una atenció especial a aquelles relacionades amb la música. Aquestes sessions complementen el programa de rehabilitació diari, que inclou fisioteràpia, teràpia ocupacional i logopèdia.

“L'enfocament d'aquesta intervenció busca enriquir el procés rehabilitador, oferint als pacients una experiència més activa, social i gratificant durant la seva estada hospitalària”, apunta Jennifer Grau Sánchez.

Assaig clínic per validar el model

Per validar els efectes d'aquest tipus d'intervenció, s'ha posat en marxa l'assaig clínic RehArt. De moment, ja hi han estat incloses una trentena de persones, però es vol que en participin noranta. D'aquesta manera, es vol avaluar l'efecte d'incorporar en el procés de rehabilitació altres tipus d'activitats, d'aspecte lúdic, social i musical. Es tracta d'un assaig clínic aleatoritzat, que permetrà avaluar potencials millores en capacitat funcional de la vida diària, motora, cognitiva i emocional i en la seva qualitat de vida.

A la vegada, es recolliran les experiències de pacients i professionals i s'analitzaran factors individuals que poden influir en la resposta a la rehabilitació. A més dels resultats clínics, el projecte incorporarà una anàlisi econòmica per determinar si aquesta intervenció pot implementar-se de manera sostenible al sistema sanitari. ***“Per facilitar la futura implementació i planificació sanitària, és important saber que la intervenció és efectiva i estimar els recursos necessaris per dur-la a terme. Així es contribueix al fet que es puguin prendre decisions més eficients i sostenible”***, explica Misericòrdia Carles-Lavila, professora titular del Departament d'Economia de la Universitat Rovira i Virgili.

Els participants es dividiran en tres grups. Un, en el qual seguiran el procés de rehabilitació habitual. Un segon en què sumaran la teràpia a l'entorn enriquit. I un tercer, el grup de control actiu, que farà la rehabilitació i activitat individualitzada a la seva habitació. La seva evolució es mesurarà en tres moments. A l'ingrés, a l'alta hospitalària, després d'unes tres setmanes de tractament, i un mes després de deixar l'hospital, per valorar la persistència dels efectes de la intervenció.

Aquest projecte representa la primera experiència d'aquestes característiques a l'Estat i una de les poques iniciatives internacionals que avalua de manera rigorosa l'impacte dels entorns enriquits en la rehabilitació hospitalària després d'un ictus, amb l'objectiu de generar evidència científica que permeti transformar l'organització dels serveis de rehabilitació i millorar l'experiència i els resultats de les persones afectades.

L'assaig clínic ja compta amb una trentena de participants. El finança el Ministeri de Ciència, Innovació i Universitats a través de la convocatòria Generación del Conocimiento.

Més informació

Departament de Comunicació de l'Hospital del Mar. Tel. 932483537.
dcollantes@hospitaldelmar.cat / comunicacio@hospitaldelmar.cat